

Ire Natur & Kulturskola

0454 62143 ire@utb.karlshamn.se

Verksamhetsberättelse

12/13

Ire Natur- och Kulturskola
Rådhuset
374 81 Karlshamn
Telefon 0454 62143

Enheten.

Ire Natur- och Kulturskola är belägen cirka tjugo kilometer norr om Karlshamn, i ett naturreservat av riksintresse. Här bedrivs utbildning i hållbar utveckling för elever i grundskola, grundsärskola och gymnasium, lärarfortbildning samt fortbildning riktad till kommunens övriga förvaltningar.

Vision.

Målsättningen för Ire Natur- och Kulturskola är att ge eleverna/besökarna ökade kunskaper om de grundläggande ekologiska sambanden i miljön, dessutom visa på hur människan använt sig av naturen i ett kulturhistoriskt perspektiv och vilka ekologiska fotavtryck vårt sätt att leva ger, samt att ge eleverna positiva naturupplevelser.

Syftet är att ge inspiration, upplevelser och insikt i ödesfrågorna gällande vår gemensamma miljö och överlevnad. Verksamheten skall hjälpa eleverna/besökarna att förstå hur vardagsliv och arbete kan utformas så att det bidrar till en hållbar utveckling samt att delge eleverna/besökarna redskap som är nödvändig för omställningen till en hållbar livsstil samt att förmedla framtidstro.

Arbetsätt.

För att nå målen arbetar vi problembaserat, reflekterande, med delaktighet, samarbete och mycket inriktat på att lära genom att göra och uppleva. I undervisningen som bedrivs aktiveras alla sinnen och alla inlärningsportar är öppnade. Det historiska perspektivet beaktas särskilt. Arbetsätten är medvetet valda för att ge alla elever möjligheter att lyckas på Ire Natur- och Kulturskola.

Besökare.

Skolan riktar sig till elever och vuxna inom hela utbildningsområdet som t ex. grundskolor, gymnasium, folkhögskolor, sarskolor, SFI, omsorgen, förberedelseklass, och universitet. Besökarna väljer bland ett tjugofemtal olika teman som skolan presenterar i en folder och på hemsidan. Folder bifogas som bilaga 1.

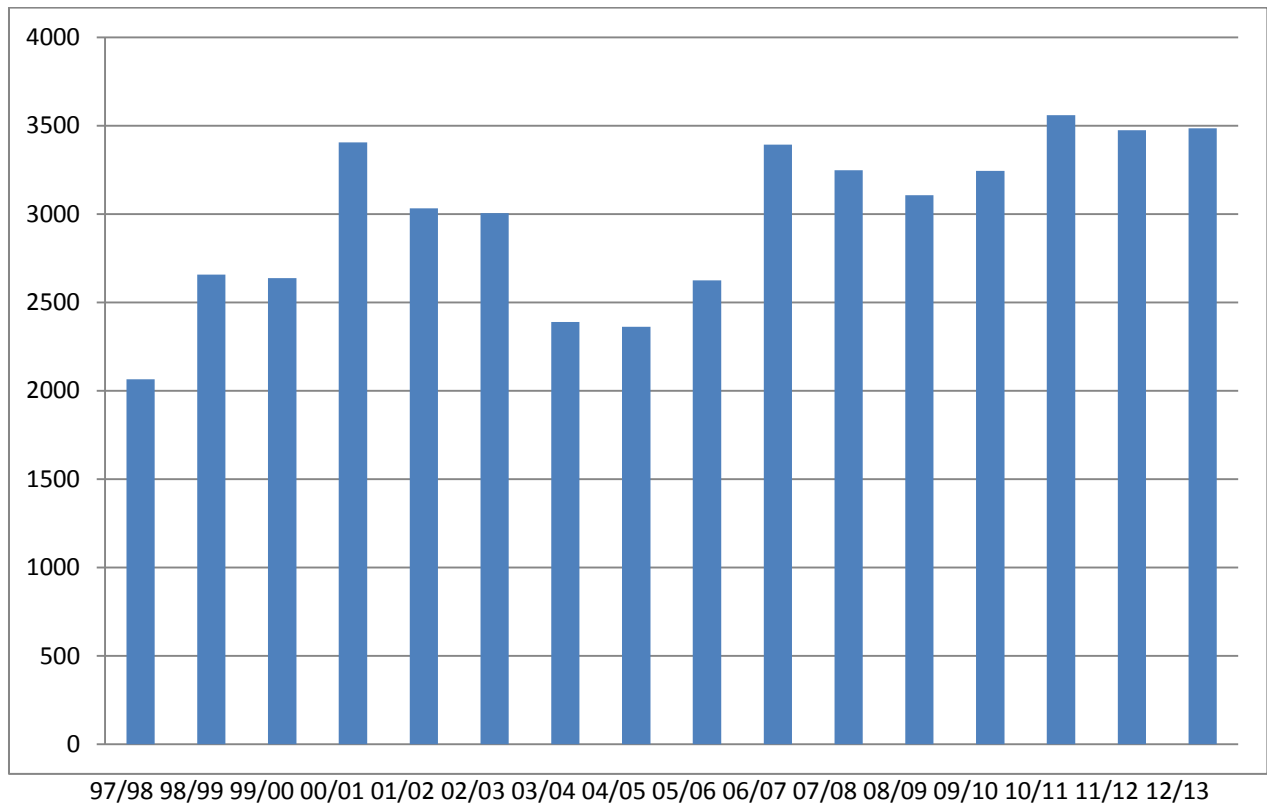
Besöksfrekvens.

3

I enlighet med måldokumentet garanteras eleverna fyra besök på Ire Natur- och Kulturskola under sin grundskoletid. Till dessa besök får man en inbjudan i övrigt bokar man själv sina besök. De som får en inbjudan är: förskoleklass, skolår tre, skolår fem och skolår nio.

Många klasser väljer att besöka Ire Natur- och Kulturskola årligen och en del kommer flera gånger under läsåret. Naturskolan frekventerades flitigt av barn med särskilda behov. Även förberedelseklasserna gör flera besök under läsåret.

Besök från andra kommuner har under verksamhetsåret omfattat 10 % av besöken. Det totala antalet besökande var 3484. Nedan diagram över besöksfrekvensen mellan 1997 och 2013.

Personalresurs.

Under verksamhetsåret har skolan disponerat sammanlagt 2,2 pedagogtjänster.

En städtjänst omfattande 0,25 delar av en heltid finns även knuten till skolan.

Tillsyn av djuren helger och lov, görs till en kostnad av en arbetstimme per dag.

Ire Natur- och Kulturskolas inre arbete.

Bristen på, kontakt med eller relation till natur, skog, jordbruk, friluftsliv etcetera, blir allt större hos barn och vuxna. Våra elever tillbringar dock en betydande tid framför datorer, telefoner och teveapparater. Verksamheten på Ire Natur- och Kulturskola får i detta sammanhang en betydande roll som kommunicerande länk till vad som är grunden till vår existens.

Ödesfrågorna gällande vår gemensamma miljö och överlevnad är frågor vi arbetar dagligen med på Ire Natur- och Kulturskola. Vi ger eleverna och lärarna inspiration, upplevelser och en insikt i frågor gällande de ekologiska sambanden. Detta på ett konkret och positivt sätt, så

att man kan söka den kunskap som är nödvändig i vardag och arbete för att uppnå hållbar utveckling.

4

På Ire Natur- och Kulturskola ger vi dessutom eleverna möjligheter att finna sitt eget förflutna. Den gamla gården och dess kulturlandskap gör det lätt för eleverna att på ett mycket konkret sätt uppleva hur det var att leva för 100 år sedan och förstå hur människorna förr utnyttjade jordens resurser, och jämföra med vad det innebär för jorden när vi lever våra liv idag. Man måste se bakåt för att kunna gå framåt.

Skola för hållbar utveckling.

Hösten 2000 beslutade kommunfullmäktige att alla kommunens skolor skall arbeta för att bli skolor för hållbar utveckling

Alla skolor skall vara diplomerade som skola för hållbar utveckling årsskiftet 08/09 enligt beslut i BUS-nämnden. I detta arbete är Ire Natur- och Kulturskola ett stöd för enheterna i genomförandet och en resurs som utbildare och länk till skolverket.

Det egna miljöarbetet.

Eftersom hållbar utveckling är den övergripande rubriken för skolans arbete är det självklart att vi ständigt arbetar med att anpassa verksamheten så långt som det går till en verksamhet med så liten miljöbelastning som möjligt. Alla varor som köps till skolan är ekologiska, rättvisemärkta eller miljömärkta enligt andra eu-standarder, där alternativ finns. Sortering och kompostering är naturliga delar i den dagliga verksamheten. Ett nytt värmesystem har under verksamhetsåret installerats. De gamla elradiatorerna är utbytta mot vattenburna och en bergvärmearläggning har installerats. De mål och riktlinjer miljöledningssystemet stipulerar uppnås.

Fortbildning.

Personalen på skolan har deltagit i olika studiebesök och seminarium. Konferensen "Miljön och jobben – två utmaningar en lösning" ansåg personalen mycket givande konferens, där miljöminister, forskare, filosofer och sakkunniga medverkade. Under året har personalen fått fortlöpande utbildning i IT med tonvikt på att göra och sköta en hemsida, samt fortlöpande tagit del av de senaste rönen gällande hållbar utveckling i facklitteratur och tidskrifter. Man har också deltagit i nätverksträff med Naturskoleföreningen samt deltagit i ett hållbarhetsseminarium på Jönköpings högskola.

Höst 2012 antog BUS-nämnden ett nytt måldokument för Ire Natur- och Kulturskola som sträcker sig till och med 2015. Den handlingsplan som upprättats efter det förra måldokumentet stämmer väl efter det nya måldokumentet varför en ny ej är nödvändig i detta skede, den fungerar att fortsatt arbeta efter. Den är disponerad under tio punkter: målgrupper, kunskapsspridning och kompetensutveckling, den levande gården, innehåll och utbud, resurs och resursanvändning, inventering och dokumentation, marknadsföring och information, tillgänglighet samt kvalitetssäkring. Man bör dock här beakta att handlingsplanen är utformad med tanken att personalresursen på skolan är tre tjänster. Måldokument och handlingsplan bifogas som bilaga 2 och 3.

Under punkten **målgrupper** anger handlingsplanen bl.a. att eleverna i grundskolan ska göra minst fyra besök på Ire Natur- och Kulturskola under sin grundskoletid, vilket är genomfört och att besöken ska öka i gruppen årskurs sju till nio. Här tillser skolan att förskoleklass, skolår tre, skolår fem och skolår nio blir inbjudna. Högstadiebesöken har ökat.

Vad gäller rubriken **kunskapsspridning och kompetensutveckling** ska skolan "bygga upp en mediebank som ska marknadsföras på FC". Ett bibliotek kallat "Boskogen" är uppbyggt och under fortsatt påbyggnad och finns utlagd på Ire Natur- och Kulturskolas hemsida. Fortbildningsdagar för pedagoger i utomhuspedagogik har genomförts. Utbildningen har varit mycket uppskattad och har därför fått stor omfattning. Sju omgångar a´ tre utbildningsdagar har så här långt avverkats. Två utvärdering av utbildningen bifogas som bilaga 4.

Ire Natur- och Kulturskola har idag en djurbesättning som så bra som möjligt speglar de förhållanden som kan sägas vara de rådande i början på 1900-talet på mindre gårdar. Idag håller skolan höns, får, get, gris, kanin och katt. Nötkreatur finns i reservatet, dessa är länsstyrelsens ansvar. Mangård och ladugård har lämnats i stort sett i samma skick som när sista bonden lämnade gården – kompletteringar har gjorts, detta motsvarar tidsmässigt det förra sekelskiftet. Strävan är att så långt som möjligt kunna visa en **levande gård** så som den var och fungerade för 100 år sedan. Köksträdgården har utökats under verksamhetsåret, denna ska hålla tidstypiska grödor som ska användas i undervisningen – företrädesvis i temat "Gammal mat. Gården, dess invånare och djur har en central roll i all undervisning som bedrivs på Ire Natur- och Kulturskola.

Vad gäller breddning till kust och hav har inte den möjliggjorts på grund av resursbrist. Utformning och innehåll för temat som ska förläggas till Kofsa är i stora drag färdigt men, har inte kunnat färdigställas då alla resurser går åt att driva basverksamheten. Temana utvärderas årligen, förändras, byts ut och formas om efter lämplighet och behov. Nya teman som presenterats under verksamhetsåret är ett tema som bygger vidare på "Tidsresan" som vi kallat "Astrid Lindgren", vilket greppar det historiska perspektivet med blicken mot framtiden. Ett annat är "Hur klarar sig naturen" där fokus ligger på kretsloppstänkande.

Vår hemsida är ansiktet och kommunikationslänken utåt. På hemsidan presenteras skolans teman och bibliotek. Här hittar man nyttig information, man kan ställa frågor med mera. Hemsidan fungerar tillfredställande men ska utvecklas en hel del till för att fungera efter de ambitioner som vi ställer på den, det har under verksamhetsåret varit svårt att nå dessa mål då resurserna är knappa.

På skolan arbetar vi undersökande, problembaserat, tematiskt, lära genom att göra och där samarbete är en förutsättning för enskild framgång. Alla elever ges möjlighet att lyckas på Ire Natur- och Kulturskola.

Skolan samarbetar med Ire biodlarförening som håller två åskådningskupor och tre bikupor inom gårdsområdet.

Resurs och resursanvändning. En förutsättning för att kunna uppnå målen är att skolan har de rätta personella resurserna. Mål och handlingsplan bygger på en personalresurs på tre tjänster. Innevarande verksamhetsår har personalresursen varit 2,2. För att fullt ut uppnå de mål som ställs på skolan måste även personalresursen nå måluppfyllelse dvs. tre tjänster.

Arbetet med **inventering och dokumentation** har under verksamhetsåret fortsatt. Ett stort arbete är att göra körscheman för samtliga teman och att göra dessa tydliga för sedan kunna presenteras på hemsidan där de moment som tas upp i respektive tema presenteras så att undervisande lärare kan jämföra med sina respektive mål och kursplaner.

Kvalitetssäkring garanteras genom att brukarna utvärderar skolan med hjälp av en enkät, detta görs vart annat år. Liksom tidigare utvärderingar pekade årets utvärdering entydigt på att verksamheten som bedrivs är mycket viktig, angelägen, utformad på ett utmärkt sätt och att man vill utnyttja skolan i allt högre grad. Bifogas som bilaga 5.

En årlig kvalitetsredovisning (verksamhetsberättelse) kopplat till måldokument och handlingsplan görs.

Ire Natur- och Kulturskola ger **rådgivning och stöd** i arbetet med diplomeringen "En skola för hållbar utveckling".

Personal/ledning.

Ledningsorganisationen har under året fungerat väl med en föreståndare på plats och en verksamhetschef centralt på förvaltningen.

Situationen för personalen är god med en fantastisk gård, skola och naturreservat som arbetsplats och som arbetsuppgift - den kanske viktigaste skolan har: att ge eleverna kunskap, redskap, förhållningssätt som är nödvändiga när de ska nå en hållbar livsstil, det goda liv som möjliggör människans fortsatta existens på jorden.